

Wniosek z art. 241 KPA - organ odwoławczy w pouczeniach decyzji udip w sprawach legalizacji pobytu cudzoziemców

Dotyczy: OB-II.1331.16.2026.PT i OB-II.1331.17.2026.PT

Wojewoda Podlaski

WNIOSEK (art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego)

Na podstawie art. 241 KPA, w sprawie ulepszenia organizacji i wzmocnienia praworządności, wnoszę o sprawdzenie i skorygowanie wzoru pouczenia stosowanego w decyzjach wydawanych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, tak aby w decyzjach dotyczących informacji o legalizacji pobytu cudzoziemców jako organ odwoławczy wskazywany był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Nie wypowiadam się o decyzjach dotyczących informacji o zezwoleniach na pracę cudzoziemców, w których właściwość może być inna.

1. Przebieg w moich dwóch sprawach

Decyzje z 9 września 2026 r. (OB-II.1331.16.2026.PT) i z 10 września 2026 r. (OB-II.1331.17.2026.PT) pouczyły: „Od decyzji niniejszej przysługuje stronom prawo złożenia odwołania do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.” Zgodnie z tym pouczeniem 11 września 2026 r. wniosłem oba odwołania, a 16 września 2026 r. Urząd przekazał je w trybie art. 133 KPA Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z zawiadomień Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z 1 października 2026 r. (DBiSO-WODO.06770.6.26.2026.EJ i DBiSO-WODO.06770.6.27.2026.EJ) wynika, że 17 września 2026 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazał oba odwołania (DRP-XI.053.58.2026 i DERP-XI.053.59.2026) Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, a Ministerstwo przedłużyło termin załatwienia spraw wszczętych tymi odwołaniami do 17 listopada 2026 r.

Nie formułuję zarzutu: art. 112 KPA stanowi, że błędne pouczenie „nie może szkodzić stronie, która zastosowała się do tego pouczenia”, a w tych sprawach dodatkowe ogniwo kosztowało jeden dzień. W innej sprawie skutki mogą być jednak poważniejsze: odwołanie trafia do organu niewłaściwego i zależy od tego, czy ten przekaże je niezwłocznie (art. 65 § 1 KPA), a gdyby organ wskazany w pouczeniu rozpoznał je sam, jego decyzja byłaby obciążona wadą z art. 156 § 1 pkt 1 KPA - decyzja „wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości”.

2. Właściwy minister

Art. 17 pkt 2 KPA: organami wyższego stopnia są „w stosunku do wojewodów – właściwi w sprawie ministrowie”. Przedmiot obu wniosków - czas i liczba postępowań w sprawach pobytu cudzoziemców oraz pisma Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców i MSWiA o stosowaniu art. 100c i 100d ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy - należy do działu sprawy wewnętrzne, który według art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy o działach administracji rządowej obejmuje sprawy „ochrony granicy Państwa, kontroli ruchu granicznego i cudzoziemców oraz koordynacji działań związanych z polityką migracyjną państwa”.

Tak samo postępują inni wojewodowie. W decyzjach wydanych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy na moje wnioski z sierpnia 2026 r. jako organ odwoławczy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wskazali: Wojewoda Kujawsko-Pomorski (BW-II.1331.214.2026 z 1 września), Wojewoda Łódzki (SOC-III.1331.4.2026 z 17 września), Wojewoda Pomorski (WSC-IV.1331.19.2026 i WSC-IV.1331.20.2026 z 30 września) oraz Wojewoda Lubuski (SO-I.1331.6.2026 z 2 października 2026 r.).

3. Wnoszę o:

- a) sprawdzenie, czy pouczenie wskazujące Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej występuje także w innych decyzjach Wydziału wydawanych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy w sprawach informacji dotyczących legalizacji pobytu, i jego skorygowanie;
- b) zawiadomienie mnie o sposobie załatwienia wniosku (art. 244 § 2 KPA), w terminie z art. 244 § 1 w zw. z art. 237 § 1 KPA - „bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca”.

Wniosek nie dotyczy decyzji z 9 i 10 września 2026 r. ani toczących się postępowań odwoławczych.

Znaczenie sprawy wykracza poza moje odwołania. Według odpowiedzi MSWiA na interpelację nr 12584 (stan na 13 października 2025 r.) u wojewodów było w toku 463 487 spraw z art. 114 ustawy o cudzoziemcach przy średnim czasie 341 dni; u Wojewody Podlaskiego średni czas wzrósł ze 184 dni w 2023 r. do 447 dni w 2026 r. (interpelacja 18089); NIK stwierdziła nieprawidłowości w 60,1% zbadanych spraw (P/23/069). Dane uzyskiwane w tym trybie wykorzystałem m.in. w konsultacjach projektu UD408 i w procedurze z art. 22 Europejskiej Karty Społecznej.

Proszę o kierowanie wszelkiej korespondencji w tej sprawie drogą elektroniczną: na adres poczty elektronicznej albo na mój adres do doręczeń elektronicznych, wskazane w podpisie. Doręczenie elektroniczne jest natychmiastowe i potwierdzone, podczas gdy przesyłka papierowa na adres w Gliwicach wydłuża obieg o kilka dni w każdą stronę - co przy terminach siedmiodniowych ma znaczenie praktyczne dla obu stron.

Z poważaniem

[imię i nazwisko usunięte]

[e-mail usunięty]

adres do doręczeń elektronicznych: [ADE usunięty]